

Zakonodavna vlast

HRVATSKI SABOR

Predstavničko tijelo građana i nositelj zakonodavne vlasti u Republici Hrvatskoj. Obavlja ustavne poslove odlučivanja o osnovnim društvenim i političkim pitanjima države. Ima 100-160 zastupnika. Zastupnici se biraju na temelju općeg i jednakog biračkog prava. Izbore za Hrvatski sabor raspisuje Predsjednik Republike. Izbori se održavaju najkasnije 60 dana nakon isteka mandata ili raspuštanja Hrvatskoga sabora.

Prema Ustavu, određuje se da se zastupnici u Sabor biraju svake četiri godine (mandat im traje 4 godine).

Redovno zasjeda dva puta godišnje (između 15. siječnja i 15. srpnja i između 15. rujna i 15. prosinca), a izvanredno na zahtjev Predsjednika Republike, Vlade ili većine zastupnika. Ima jednodomnu strukturu.

Način rada Sabora uređen je poslovníkom o radu. Sabor ima predsjednika i jednog ili više potpredsjednika. Zastupnici imaju neobvezujući mandat i imunitet. Zastupnici ne mogu biti kažnjeni za izraženo mišljenje i glasovanje u Hrvatskom saboru. Zakone mogu predlagati: svaki zastupnik Sabora, klubovi zastupnika, radna tijela Sabora, Vlada. Predsjednik Republike proglasit će zakone u roku od 8 dana od izglasavanja u Hrvatskom saboru. Objavljaju se u „Narodnim novinama“. Prije isteka mandata Sabor može biti raspušten ako tako odluči većina zastupnika ili ako ga raspusti Predsjednik RH na prijedlog Vlade u dva slučaja (ako Sabor izglasa nepovjerenje Vladi ili ako Sabor ne donese državni proračun u roku od 120 dana nakon što ga je Vlada predložila).

Nadležnost Zastupničkog doma Hrvatskog sabora:

-odlučuje o donošenju i promjeni Ustava, donosi zakone, donosi državni proračun, odlučuje o ratu i miru, nadzire rad Vlade, raspisuje referendum.....itd.

Izvršna vlast

PREDSJEDNIK

Državni je poglavar. Vrhovni je zapovjednik oružanih snaga RH. Zastupa Republiku Hrvatsku u zemlji i inozemstvu, brine se za poštivanje Ustava, jedinstvenost RH i redovno djelovanje državne vlasti. Bira se na temelju općeg i jednakog biračkog prava na mandat od 5 godina. Nitko ne može biti predsjednik više od dva puta. Izbor Predsjednika Republike obavlja se najmanje 30, a najviše 60 dana prije isteka mandata.

Ima imunitet nepovredivosti. O odgovornosti predsjednika odlučuje Ustavni sud.

Ovlasti predsjednika RH: *raspisuje izbore za Hrvatski sabor, povjerava mandat za sastavljanje Vlade, dodjeljuje odlikovanja i priznanja, daje pomilovanja, raspisuje referendum...itd.*

VLADA

Obavlja izvršnu vlast u skladu s Ustavom i zakonom. Vladu RH čine: predsjednik Vlade (premijer), potpredsjednici, ministri i drugi članovi. Članove Vlade predlaže *mandatar*- osoba kojoj je Predsjednik Republike povjerio mandat za sastav Vlade (osobi koja, na temelju raspodjele zastupničkih mjesta u Hrvatskom saboru, uživa povjerenje većine svih zastupnika). Po sastavljanju Vlade (najkasnije 30 dana od prihvaćanja mandata za sastavljanje Vlade), mandatar predstavlja program Vlade i Vladu Saboru i traži glasovanje o povjerenju. Vlada stupa na dužnost kad joj povjerenje iskaže većina svih zastupnika u Saboru. Na prijedlog najmanje jedne petine zastupnika Sabora može se pokrenuti pitanje povjerenja predsjedniku Vlade, članu ili Vladi u cjelini. Glasovanje o povjerenju može zahtijevati i njen predsjednik. Ako se izglasa nepovjerenje predsjedniku Vlade ili Vladi u cjelini, predsjednik Vlade i Vlada podnose ostavku. Vlada je odgovorna Saboru RH.

Nadležnost Vlade: *predlaže zakone i druge akte Hrvatskom saboru, predlaže državni proračun, provodi zakone i druge odluke Hrvatskog sabora, vodi vanjsku i unutarnju politiku, brine o gospodarskom razvitku zemlje...itd.*

Sudbena vlast

SUDBENA VLAST

Sudbenu vlast obavljaju sudovi koji sude na temelju Ustava, zakona, međunarodnih ugovora i drugih izvora prava. Sudbena vlast je samostalna i neovisna. Utemeljena je na sustavu najviših vrednota i kao pojam vladavine prava. Suce, u skladu sa Ustavom i zakonom, imenuje i razrješuje Državno sudbeno vijeće.

Vrhovni sud- najviše sudbeno tijelo u RH, osigurava jedinstvenu primjenu zakona i ravnopravnost građana
- predsjednika Vrhovnog suda bira Sabor na 4 godine

Suci imaju imunitet u skladu sa zakonom. Sudačka dužnost je stalna.

Ustavni sud- ocjenjuje ustavnost zakona i drugih propisa, odlučuje o odgovornosti predsjednika, rješava sukob nadležnosti između tijela zakonodavne, izvršne i sudbene vlasti, itd..

Suce Ustavnog suda bira Hrvatski sabor na razdoblje od osam godina. Ima 13 sudaca. Imaju imunitet.

Sudski sustav: općinski sudovi, županijski sudovi, Vrhovni sud (Ustavni sud)

MJESNA, LOKALNA I PODRUČNA SAMOUPRAVA

Jedinice lokalne samouprave su općina i grad, a jedinice područne ili regionalne samouprave su županije. Građani na lokalnim izborima biraju članove u tijela jedinica samouprave (općinska i gradska vijeća, županijske skupštine, načelnike, gradonačelnike, župane). Jedinice samouprave moraju djelovati u skladu sa Ustavom, zakonom i statutom. Imamo 20 županija + grad Zagreb koji ima status županije.

Nadležnost lokalne samouprave: *uređenje naselja, komunalne djelatnosti, briga o djeci, socijalna skrb, kultura, sport..*

Nadležnost područne samouprave: *školstvo, zdravstvo, prostorno i urbanističko planiranje, gosp. razvoj, promet...*